

***TROTS,
TRANEN
EN TRIOMF*** MICHEL SIMONS

NEDERLANDSE VROUWEN
IN DE TOUR DE FRANCE

- HELEEN HAGE -

INHOUD

Voorwoord 8

I. DE VERHALEN II

EEN TOUR LANGS NEDERLANDSE RENSTERS VOL VERHALEN

1. Rood-wit-blauw domineert: **Mieke Havik** over 1984 16
2. Indrukwekkende rapportcijfers van **Heleen Hage** 18
3. **Monique de Bruin** op de Champs-Élysées: kippenvel 23
4. **Agnes Loohuis-Damveld**: een magische Tourbeleving 28
5. Sprintkanon **Monique Knol**: tien etappezeges 31
6. Al vóór de Tourstart verdwaald: **Carolien de Laat** 35
7. **Astrid Schop**: terechte Tourwinnares 38
8. De fatale 19 seconden van **Marcia Jansen** 45
9. De 'grootste' van allemaal: **Leontien van Moorsel** 47
10. Met Friezin **Lenie Dijkstra** valt niet te spotten 57
11. **Hester-Marieke Kroes**: dankzij sponsorploeg naar de Tour 59
12. **Angela van Smoorenburg**: 'op zoek naar gypies...' 65
13. **Marion Borst**: van pechvogel naar heldin 67
14. **Meike de Bruijn**: de vergeten Amsterdamse renster 70
15. **Yvonne Brunen**, Koningin van het puntenklassement 75
16. De paarse jongerentruï van **Sandra Rombouts** 80
17. De 'gouden' momenten van **Mirjam Melchers** 83
18. **Mariëlle van Scheppingen**: slijtageslag 87
19. De Prix d'Elegance voor klasbak **Debby Mansveld** 90
20. De droom van **Arenda Grimberg** 95
21. **Ghita Beltman** draagt bij aan Baskisch succes 97
22. 'Weltevree met de prestaties van **Baukje Doedée'** 100
23. **Christine Mos**: gestrand op de Col de la Madeleine 103
24. Wildwest in de Tour volgens **Francis Linthorst** 107

25.	Een gouden trui voor Loes Markerink	110
26.	De grote ontdekkingsreis van Loes Gunnewijk	113
27.	De indrukwekkende palmares van Kirsten Wild	118
28.	Geen uitdaging te groot voor Iris Slappendel	120
29.	Vera Koedooder en haar liefde voor La Course	125
30.	Natalie van Gogh : geluk bij de valpartijen	127
31.	Chantal van den Broek-Blaak : groot wielerkampioene	131
32.	Anouska Koster : nog vol ambities	136
33.	Annemiek van Vleuten : superheldin op twee wielen	139
34.	Marianne Vos over trots, tranen en triomf	146
35.	Riejanne Markus droomt van een olympische medaille	151
36.	Wereldtitel in de woestijn voor de jonge Karlijn Swinkels	154
37.	Demi Vollering : altijd de drive om te winnen	158
38.	De superknecht Maaïke Coljé	164
39.	Quinty Ton : 'Sterk koersen inspireert mensen'	169
40.	Sprintzeges voor Lorena Wiebes : nogal wiedenis...	171
41.	Eline Jansen , talent bij VolkerWessels	176
42.	Grootse belofte Nienke Vinke klopt aan de deur	180
43.	Toegift: Pauline Ferrand-Prévot , Tourwinnares 2025	182

II. FEITEN EN CIJFERS **188**

1955 - 2025 ALLE RESULTATEN VAN NEERLANDS TROTS

III. PUBQUIZ **281**

20 VRAGEN OVER DE NEDERLANDSE VROUWEN
IN DE TOUR DE FRANCE EN LA COURSE

Over de schrijver 286

Voorwoord

Het vrouwenwielrennen is lang onderbelicht geweest en kreeg weinig aandacht. Ook de organisatie bij de vrouwen was lang niet zo professioneel als die bij de mannen, en al helemaal aan het begin van dit decennium niet. De wielrensters hebben het niet makkelijk gehad. Ze leverden bijzondere prestaties en verdienen daarvoor respect en erkenning.

Met unieke vertellingen voer ik u mee langs alle 32 edities van de Tour de France en meteen ook langs alle acht edities van La Course die tot nu toe voor vrouwen zijn georganiseerd, samen veertig rondes van de grootste wielervedstrijd ter wereld. Ik focus daarbij op de Nederlandse vrouwen. Tot en met 2025 hebben in totaal 157 Nederlandse vrouwen deelgenomen aan die veertig Franse rondes, op een totaal van 1683 deelnemers. Van die 157 vrouwen haalden er 137 één of meer keer de finish.

Ik interviewde 42 Nederlandse rensters (en één Franse) die erbij waren, gefascineerd als ik was door hun sportieve hoogte- en dieptepunten. Ze deelden hun bijzondere momenten, soms grappig, soms uitzonderlijk, soms moedig of verdrietig. Intrigerende avonturen uit de meerdaagse Ronde van Frankrijk of uit de dagkoers van La Course. Nederlandse vrouwen presteerden geweldig goed in deze wedstrijden. Van de 32 edities van de Tour wisten de Nederlandse vrouwen er zes te winnen, meer dan welke andere nationaliteit dan ook. Datzelfde gold voor La Course: zes Nederlandse zeges.

Korte geschiedenis van de Ronde van Frankrijk voor vrouwen

In 1955 werd de eerste Tour de France voor vrouwen gereden, bestaande uit vijf etappes en met 41 deelnemers, maar nog geen Nederlandse. Pas 29 jaar later zou de volgende editie worden verreden, in 1984, en nu wél met Nederlandse rensters. De Nederlandse vrouwen wonnen veel prijzen: Mieke Havik werd de eerste Nederlandse gele-truidraagster; Havik, Petra de Bruin, Connie Meijer, Hanneke Lieverse en Heleen Hage wonnen etappes; Hage werd tweede in het eindklassement. De interesse bij wielervfans groeide vooral begin jaren 90, toen Astrid Schop de gele trui in het eindklassement won (1991), gevolgd door de drie gele truien en de overige successen van Leontien van Moorsel (later Zijlaard-van Moorsel) en anderen. Volgens een zo objectief mogelijk

puntensysteem, waarbij ik alle resultaten van hun deelnames bij elkaar heb opgeteld (zie ook bijlage II-Q), is Van Moorsel de grootste Nederlandse wielervrouw in de Tour de France aller tijden. Astrid Schop en Marianne Vos zijn de nummers 2 en 3.

In de rondes van de jaren negentig en de jaren nul kende de vrouwen-Tour organisatorische en financiële problemen, en verloor de wedstrijd aan populariteit bij onze Nederlandse wielrensters. De koers degradeerde tot een lagere wielercategorie en in 2006 deed er bijvoorbeeld geen enkele Nederlandse renster mee.

Gelukkig zetten Marianne Vos en een aantal andere wielrensters de vrouweneditie van de Tour de France terug op de agenda, eerst (vanaf 2014) in de vorm van de eendaagse La Course.

De resultaten van de Nederlandse rensters waren indrukwekkend. Sinds 2009 stond er altijd minimaal één Nederlandse renster op het podium van La Grande Boucle, La Course of de Tour de France Femmes. Vanaf 2022 werd de professionele meerdaagse vrouwenkoers georganiseerd: de Tour de France Femmes avec Zwift (zie voor alle namen uit de Tourgeschiedenis: bijlage II-A). In 2026 is die koers van de Amaury Sport Organisation (ASO) toe aan de vijfde editie.

Marianne Vos, Anna van der Breggen en Annemiek van Vleuten zorgden ervoor dat het Nederlandse publiek deze eeuw meer belangstelling kreeg voor het vrouwenwielrennen. De Nederlandse inbreng in Frankrijk was groot. In de editie van 2025 deden er maar liefst 34 Nederlandse wielrensters mee (22% van het totale deelnemersveld). Vooral de Tour de France Femmes van 2024, die startte in Rotterdam, bleek heroïsch en aantrekkelijk voor de neutrale sportliefhebber, gezien het bloedstollende slot. Die toeschouwer zag hoe Vollering na een prachtige wedstrijd slechts vier seconden tekortkwam en moest toezien hoe de Poolse Niewiadoma met het geel naar huis ging.

Dit boek bevat naast boeiende anekdotes en verhalen vooral feiten en cijfers. Alle uitslagen van onze 157 Nederlandse deelnemers uit die 40 edities zijn – voor het eerst – uitgebreid gedocumenteerd. Niet alleen de specifieke etappezeges zijn vermeld, maar ook het aantal gele truien, groene truien, bergtruien en jongerentruien per renster per editie is terug te vinden. Ook treft u jaaroverzichten van de tien besten in het algemeen klassement aan. Verder zijn er overzichtelijke routekaartjes opgenomen en ook overzichten van alle etappewinnaressen en gele-truidraagsters van elke editie.

Zelfs alle Nederlandse vrouwen die eerste zijn bij sprintdoorkomsten en bergdoorkomsten zijn opgenomen, om een zo volledig mogelijk beeld van de Nederlandse Tourhistorie te schetsen. Daarmee is dit boek een complete wielerbijbel van de Tour de France en La Course voor vrouwen.

De unieke vertellingen, die gaan over mentale veerkracht, euforie en verdriet van onze rensters, brengen hun grootse prestaties tot leven. Als bonus is een interview opgenomen met de winnares van de Tour de France Femmes avec Zwift 2025, Pauline Ferrand-Prévot.

De volgorde van de hoofdstukken is chronologisch, van onze heldinnen uit de jaren 80 tot en met de rensters die kortgeleden nog actief waren of zelfs nog steeds deel uitmaken van het wielerpeloton. Maar dan niet niet op basis van het geboortjaar van de rensters, maar op (het gemiddelde van) het jaar van deelname(s) aan de Tour. Renster A deed bijvoorbeeld in 1994 en 1996 mee (gemiddelde: 1995), en daarmee komt ze vóór renster B, die in 1993 en 2000 heeft meegedaan (gemiddeld 1996,5).

Dank

Graag wil ik een aantal mensen bedanken zonder wie dit boek nooit tot stand was gekomen. Allereerst zeer speciale dank aan Alfred North uit Straatsburg, die mij veel uitslagen verschafte die nergens anders te vinden waren. Alfred is medeorganisator van wielervedstrijden en met name bekend uit de tijd dat Pierre en Anne Boué de Grande Boucle féminine internationale organiseerde. Uiteraard dank ik ook alle wielrensters voor hun openhartige bijdragen, en in het bijzonder Marion Borst, Astrid Schop, Agnes Loohuis-Damveld, Baukje Doedée en CaroliendeLaat voor het toezenden van moeilijk vindbare uitslagen. Dan Mart Smeets, wiens *Rood-wit-blauw in de Tour* (het deel over de Nederlandse vrouwen) mij inspireerde om verder te gaan zoeken en dit boek te maken. Mijn echtgenote Gwen dank ik voor haar ongelooflijke ondersteuning en tips bij het schrijven van dit boek. Natuurlijk Leon en Ronald voor hun goede hulp. Ook Ronnie, Jan, Etienne, Mieke, Monique en vooral ook Erik Tode van Batucada, vriend en vormgever van dit bijzondere boek, verdienen een aparte vermelding. En Leontien, Gio en Michael niet te vergeten, als bekendheden in en rond de wielersport, voor hun mooie quotes over dit boek. Tot slot dank ik Marie-Anne van Wijnen van uitgeverij De Kring voor haar kritische meedenken en redactionele aanscherpingen.

Michel Simons
Etten-Leur, april 2026

DE VERHALEN

EEN TOUR LANGS
NEDERLANDSE RENSTERS
VOL VERHALEN

Rood-wit-blauw domineert: Mieke Havik over 1984

Mieke Havik, geboren in 1957 in Volendam, woont al langere tijd in Brabant. Ze is nog steeds trots op de resultaten van de Nederlandse Tourploeg uit 1984, in de allereerste officiële Tour de France Féminin. Zelf won ze daar de eerste etappe en ze wist nog vijf dagen in het geel te blijven rijden. Ze is daarmee ook de eerste Nederlandse gele-truidraagster in de geschiedenis. Ze kan zich de zondag van de huldiging in Parijs nog goed herinneren, 22 juli 1984.

Ongeëvenaard

Op het podium in Parijs mag Mieke Havik definitief de groene trui aantrekken, als leider van het puntenklassement. De suprematie van de Nederlandse wielrensters is niet onopgemerkt gebleven bij de chauvinistische Fransen en de internationale media. Mieke wint het puntenklassement vóór Connie Meijer uit Vlaardingen en de Zeeuwse Heleen Hage. De Nederlandse vrouwen hebben geweldig gepresteerd: 15 van de 18 etappezeges waren voor een Nederlandse. Elke dag een Nederlandse in de groene trui op het podium en dertienmaal een Nederlandse als beste in het algemeen klassement. Dit is ongeëvenaard. Alleen Marianne Martin, gele-truidraagster en winnares van het bergklassement, is een maatje te groot. Martin en haar Amerikaanse ploeggenoten winnen ook het ploegenklassement.

Mieke Havik staat op het Parijse podium te glunderen naast Tourbaas Félix Lévitan en premier Laurent Fabius. Fabius is vijf dagen eerder premier van de Republiek Frankrijk geworden en Mieke grapt tegen hem in haar beste Frans: *‘Wij staan hier allebei nu voor het eerst, mooi hè? Hoe vind jij het?’*

Fabius kan de grap waarderen en lacht van oor tot oor. De Franse premier kan terecht blij zijn want bij de mannen wint

zijn landgenoot Laurent Fignon. De huldiging van de mannen en de vrouwen vindt tegelijkertijd plaats, het podium is eigenlijk te klein voor alle winnaars en winnaressen. Mieke Havik geniet intens van dit moment.

Haptonoom

Mieke is tegenwoordig haptonoom en heeft een eigen praktijk in Heeze. Ze wordt nog regelmatig gevraagd om over haar succesvolle wielerverleden te vertellen. Terecht, want Mieke Havik was met haar drie deelnames aan de Tour de France féminin, haar vijf etappezeges in 1984 (en nog eentje in 1987) en haar elfde eindplek in 1984 een absolute topper. En zóveel prijzen voor Nederlandse vrouwen in één Toureditie, zoals in 1984, zal ook niet snel meer gebeuren.

Mieke Havik wint op 3 juli 1984 de eerste Touretappe in Villefranche-en-Beaujolais

FEITEN EN CIJFERS

1955 – 2025

ALLE RESULTATEN
VAN NEERLANDS TROTS

<i>A.</i>	<i>OFFICIËLE EDITIES TOUR DE FRANCE EN LA COURSE</i>	<i>190</i>
<i>B.</i>	<i>UITSLAGEN VAN ALLE EDITIES TOUR DE FRANCE</i>	<i>191</i>
<i>C.</i>	<i>UITSLAGEN VAN ALLE EDITIES LA COURSE</i>	<i>224</i>
<i>D.</i>	<i>START EN FINISH VAN DE TOUR DE FRANCE EN LA COURSE</i>	<i>229</i>
	EDITIES	
	ETAPPES	
<i>E.</i>	<i>NEDERLANDSE TRIOMFEN IN EINDKLASSEMENTEN</i>	<i>230</i>
	EINDKLASSEMENT ALGEMEEN	
	EINDKLASSEMENT PUNTEN	
	EINDKLASSEMENT BERG	
	EINDKLASSEMENT JONGEREN	
	EINDKLASSEMENT TUSSENSPRINT	
	EINDKLASSEMENT PRIJS DER STRIJDLUST	
	EINDKLASSEMENT JURY	
	EINDKLASSEMENT PLOEGEN (LANDEN/COMMERCIEEL)	
<i>F.</i>	<i>NEDERLANDSE TRIOMFEN IN TUSSENKLASSEMENTEN</i>	<i>232</i>
	TUSSENKLASSEMENT ALGEMEEN	
	TUSSENKLASSEMENT PUNTEN	
	TUSSENKLASSEMENT BERG	
	TUSSENKLASSEMENT JONGEREN	
	TUSSENKLASSEMENT TUSSENSPRINT	
	DAGPRIJS DER STRIJDLUST	
<i>G.</i>	<i>NEDERLANDSE TRIOMFEN IN LA COURSE</i>	<i>233</i>
	EINDZEGE LA COURSE	
<i>H.</i>	<i>NEDERLANDSE TRIOMFEN IN ETAPPES, TUSSENSPRINTS EN BERGDOORKOMSTEN</i>	<i>234</i>
	ETAPPEZEGES IN TOUR DE FRANCE	
	TUSSENSPRINTS VOOR DE GROENE TRUI (2022 - 2025)	
	TUSSENSPRINTS VOOR DE RODE TRUI (1992 - 2009)	
	BERGDOORKOMSTEN VOOR DE BERGTRUI	
<i>I.</i>	<i>NEDERLANDSE TRIOMFEN PER GECATEGORISEERDE KLIM</i>	<i>235</i>
<i>J.</i>	<i>NEDERLANDSE RENSTERS IN DE TOUR DE FRANCE EN LA COURSE</i>	<i>241</i>
<i>K.</i>	<i>DE 25 BESTE RENSTERS UIT DE TOUR DE FRANCE EN LA COURSE</i>	<i>272</i>

OFFICIËLE EDITIES TOUR DE FRANCE EN LA COURSE

JAAR / PERIODE	NAAM	DIRECTIE	AANTAL EDITIES
1955	Tour de France Féminin	Jean Leulliot	1
1984 t/m 1989	Tour de France Féminin – la Société du Tour	Jacques Goddet / Felix Lévitán	6
1990 t/m 1993	Tour de la CEE féminin (Communauté Européenne of EG Ronde)	Jacques Goddet / Felix Lévitán	4
1992 t/m 1997	Tour cycliste féminin	Pierre Boué	6
1998 t/m 2009 m.u.v. 2004	La Grande Boucle féminine internationale	Pierre Boué / Anne Boué	11
2014 t/m 2021	La Course by la Tour de France	Christian Prudhomme	8
2022 t/m 2025	Tour de France Femmes (avec Zwift)	Marion Rousse	4
			32
			8
			TOTAAL 40

